

NUME

ls, dir, vdir – listeaza continutul unui director

REZUMAT

ls [*optiuni*] [*fisier...*]

dir [*fisier...*]

vdir [*fisier...*]

Optiuni POSIX: [**-CFRacdilqrtu1**] [--]

Optiuni GNU (forma cea mai scurta): [**-1abcd fghiklmnopqrstuvwx ABCDFGHLNQRSUX**] [**-w coloane**] [**-T coloane**] [**-l pattern**] [**--full-time**] [**--show-control-chars**] [**--block-size=dim**] [**--format={long,verbose,commas,across,vertical,single-column}**] [**--sort={none,time,size,extension}**] [**--time={atime,access,use,ctime,status}**] [**--color[={none,auto,always}]**] [**--help**] [**--version**] [--]

DESCRIERE

Programul **ls** listeaza mai intai argumentele *fisier* ce nu sunt directoare, apoi pentru fiecare argument care e director toate fisierele listabile continute in acel director. Daca nu este prezent nici un argument ce nu este o optiune, este presupus un argument implicit, '.' (directorul curent). Optiunea **-d** face ca directoarele sa fie tratate ca argumente non-directoare. Un fisier este listabil fie daca numele sau nu incepe cu '.', sau este specificata optiunea **-a**.

Fiecare dintre listele de fisiere (care sunt non-directoare, si pentru fiecare director lista de fisiere din interiorul acestuia) este sortata separat in conformitate cu secventa de colatare a localei curente. Cand este specificata optiunea **-l**, fiecare lista este precedata de o linie ce rezuma dimensiunea totala a tuturor fisierele din lista, masurata in jumatati de kiloocteti (512 O).

Iesirea este la stdout (iesirea standard), cate un articol pe linie, in afara de cazul in care a fost ceruta iesirea pe multiple coloane folosind optiunea **-C**. Totusi, pentru iesirea la un terminal, aceasta nu este definita indiferent daca iesirea va fi pe o coloana sau pe mai multe coloane. Optiunile **-1** si **-C** pot fi folosite pentru a forta iesirea pe o coloana sau pe mai multe coloane, respectiv.

OPTIUNI POSIX

- C** Listeaza fisierele in coloane, sortate vertical.
- F** Adauga sufixul '/' pentru fiecare director, '|' pentru fiecare FIFO si '*' pentru fiecare nume de executabil.
- R** Listeaza recursiv subdirectoarele intalnite.
- a** Include in lista fisierele a caror nume incepe cu '.'.
- c** Foloseste timpul de schimbare a starii (status change time) in loc de timpul de modificare pentru sortare (cu **-t**) sau listare (cu **-l**).
- d** Listeaza numele directoarelor ca orice fisier, in loc de a lista continutul acestora.
- i** Preceda iesirea pentru fisier cu numarul serial al fisierului (numarul inode-ului).
- l** Scrie (folosind formatul pe o coloana) modul fisierului, numarul de legaturi catre fisier, numele proprietarului, numele grupului, dimensiunea fisierului (in octeti), amprentei de timp (timestamp) si numele fisierului.

Tipurile fisierului sunt precum urmeaza: **-** pentru un fisier normal, **d** pentru un director, **b** pentru un dispozitiv bloc special, **c** pentru un dispozitiv caracter special, **l** pentru o legatura simbolica, **p** pentru un fifo, **s** pentru un socket.

Implicit, amprenta de timp afisata arata care este timpul ultimei modificari; optiunile **-c** si **-u** selecteaza alte doua amprente de timp. Pentru fisiere dispozitiv speciale campul de dimensiune este de obicei inlocuit de numerele dispozitiv major si minor.

- q** Afi seaza caracterele non-tiparibile intr-un nume de fisier ca semne de intrebare (Aceasta poate fi cazul implicit pentru iesirea la un terminal.)
- r** Inverseaza ordinea sortarii.
- t** Sorteaza in functie de amprenta de timp afi sata.
- u** Foloseste timpul ultimului acces in loc de timpul de modifi care pentru sortare (cu **-t**) sau listare (cu **-l**).
- 1** Pentru iesirea pe o coloana.
- Termina lista de optiuni.

DETALII GNU

Daca iesirea standard este un terminal, iesirea este in coloane (sortate vertical).

dir (de asemenea instalat ca **d**) este echivalent cu 'ls -C -b'; adica, fi sierele sunt implicit listate in coloane, sortate vertical. **vdire** (de asemenea instalat ca **v**) este echivalent cu 'ls -l -b'; adica, fi sierele sunt implicit listate in formatul lung.

OPTIUNI GNU

-1, --format=single-column

Listeaza un fisier pe linie. Acesta este comportamentul implicit cand iesirea standard nu este un terminal.

-a, --all

Listeaza toate fi sierele din directoare, inclusiv toate fi sierele care incep cu '.'.

-b, --escape, --quoting-style=escape

Pune ghilimele pentru caracterele in numele de fi siere folosind secvente backslash alfabetice si octale cum sunt cele folosite in C. Aceasta optiune este aceeaasi cu **-Q** cu exceptia ca numele de fi siere nu sunt incadrate de ghilimele duble.

-c, --time=ctime, --time=status

Sorteaza continutul directorului conform cu timpul de schimbare a starii fi sierelor (valoarea lui 'ctime' din inode). Daca este folosit formatul de listare lung (**-l**) afi seaza timpul de schimbare al starii in loc de timpul de modifi care.

-d, --directory

Listeaza numele directoarelor ca si celelalte fi siere, in loc sa listeze continutul lor.

-f Nu sorta continutul directoarelor; listeaza-le in ordinea in care se afla pe disc. De asemenea activeaza **-a** si **-U** si deactiveaza **-l**, **--color**, **-s** si **-t**, daca acestea au fost specifi cate inainte de **-f**.

-g Ignorat; pentru compatibilitate cu Unix.

-h, --human-readable

Adauga o litera pentru dimensiune, cum ar fi **M** pentru megaocteti binari ('mebibytes'), la fi ecare dimensiune. (Nou in fi leutils-4.0.)

-i, --inode

Afi seaza numarul inode-ului (de asemenea numit numarul serial al fisierului si numarul index) pentru fi ecare fisier la stanga numelui fisierului. (Acest numar identifi ca in mod unic fi ecare fisier in cadrul unui sistem de fi siere)

-k, --kilobytes

Daca sunt afi sate dimensiunile fi sierelor, afi seaza-le in kiloocteti.

-l, --format=long, --format=verbose

In plus de numele fi ecarui fisier, afi seaza tipul fisierului, permisiunile, numarul de legaturi hard, numele proprietarului, numele grupului, dimensiunea in octeti si amprenta de timp (timpul de modifi care, in afara de cazul in care sunt selectate alte timpuri). Pentru fi sierele cu un timp care este mai vechi de 6 luni sau mai mult de 1 ora in viitor, amprenta

de timp contine anul in locul timpului (ora si minute).

Pentru fiecare director care este listat, prefateaza fiecare fișierele cu o linie "total *blocuri*", unde *blocuri* este spatiul de disc total folosit de toate fișierele in acel director. Implicit, sunt folosite blocuri de 1024-octeti; daca este setata variabila de mediu **POSIXLY_CORRECT**, sunt folosite blocuri de 512-octeti (in afara de cazul in care este data optiunea **-k**). *blocuri* –le calculate numara fiecare legatura hard separat; aceasta este argumentabil o deficianta.

Permisunile listate sunt similare cu specificatiile pentru modul simbolic dar **ls** combina mai multi biti in al treilea caracter al fiecarui set de permisiuni

- s** Daca sunt setati biti `setuid` si `setgid` si bitul executabil corespunzator.
- S** Daca bitul `setuid` sau `setgid` este setat, dar bitul executabil corespunzator nu este setat.
- t** Daca bitul 'lipicios' si celalalt bit executabil sunt amandoua setate.
- T** Daca bitul 'lipicios' este setat, dar celalalt bit executabil nu este setat.
- x** Daca bitul executabil este setat si nici una din conditiile de deasupra nu este indeplinita.
- În caz contrar.

-m, --format=commas

Listeaza fișierele orizontal, cu cate fișiere intra pe fiecare linie, fiecare separata de o virgula si un spatiu.

-n, --numeric-uid-gid

Listeaza UID-ul si GID-ul numeric in loc de nume.

- o** Creaza lista directoarelor in format lung, dar nu afiseaza informatii despre grup. Este echivalent cu folosirea optiunii **--format=long --no-group**. Aceasta optiune este furnizata pentru compatibilitate cu alte versiuni de **ls**.

-p, --file-type, --indicator-style=file-type

Adauga un caracter fiecarui nume indicand tipul fișierului. Acesta este ca **-F** cu exceptia ca executabilele nu sunt marcate. (De fapt `fileutils-4.0` trateaza optiunea `--file-type` ca si `--classify`.)

-q, --hide-control-chars

Afiseaza semne de intrebare in loc de caractere non-grafice in numele fișierelor. Acesta este comportamentul implicit.

-r, --reverse

Sorteaza continutul directoarelor in ordine inversa.

-s, --size

Afiseaza dimensiunea fiecarui fișier in blocuri de 1024-octeti la stanga numelui fișierului. Daca este setata variabila de mediu **POSIXLY_CORRECT**, sunt folosite in schimb blocuri de 512-octeti, in afara de cazul in care este data optiunea **-k**

-t, --sort=time

Sorteaza dupa timpul de modificare ('mtime'–ul in inode) in loc de ordinea alfabetica, cu fișierele cele mai noi listate primele.

-u, --time=atime, --time=access, --time=use

Sorteaza continutul directoarelor in functie de timpul ultimului acces in loc de timpul de modificare ('atime'–ul in inode). Daca este folosit formatul de listare lung, afiseaza timpul ultimului acces in loc de timpul de modificare.

- v** Sorteaza continutul directoarelor in functie de versiunea fi sierelor. Aceasta considera faptul ca numele de fi siere includ frecvent indici sau numere de versiune. Standardul functiilor de sortare nu produce de obicei ordinea asteptata de utilizatori pentru ca aceste comparatii sunt in baza compararii caracter cu caracter. Sortarea dupa versiune adreseaza aceasta problema si sunt utile in special cand sunt navigate directoare care contin multe fi siere cu numere de indici/versiuni in numele lor. De exemplu,

```
> ls -l          > ls -lv
foo.zml-1.gz    foo.zml-1.gz
foo.zml-100.gz  foo.zml-12.gz
foo.zml-12.gz   foo.zml-25.gz
foo.zml-25.gz   foo.zml-100.gz
```

Observati ca partile numerice ce incep cu zero sunt considerate ca fractionale:

```
> ls -l          > ls -lv
abc-1.007.tgz   abc-1.007.tgz
abc-1.012b.tgz  abc-1.01a.tgz
abc-1.01a.tgz   abc-1.012b.tgz
```

(Nou in fi leutils-4.0.)

-w, --width *coloane*

Considera ca ecranul are *coloane* coloane. Valoarea implicita este luata de la driver-ul de terminal, daca este posibil; in caz contrar este folosita variabila de mediu **COLUMNS** daca aceasta este setata; in caz contrar valoarea implicita este 80.

-x, --format=across, --format=horizontal

Listeaza fi sierele in coloane, sortate orizontal.

-A, --almost-all

Listeaza toate fi sierele din directoare, cu exceptia lui '.' si '..'.

-B, --ignore-backups

Nu lista fi sierele care se termina cu '~', in afara de cazul in care acestea sunt date in linia de comanda.

-C, --format=vertical

Listeaza fi sierele in coloane, sortate vertical. Acesta este comportamentul implicit daca iesirea standard este un terminal. Acest este intotdeauna comportamentul implicit pentru **dir** si **d**.

-D, --dired

Cu formatul de listare lung (**-l**), afiseaza o linie aditionala dupa iesirea principala:

```
//DIRED// BEG1 END1 BEG2 END2 ...
```

Numerele *BEGn* si *ENDn* sunt intregi fara semn care inregistreaza pozitia in octeti a inceputului si sfarsitului fi ecarui nume de fi sier din iesire. Aceasta usureaza Emacs-ul in gasirea numelor, chiar daca acestea contin caractere neobisnuite cum ar fi caracterele spatiu sau linie-noua, fara a mai realiza o cautare costisitoare.

Daca directoarele sunt listate recursiv (**-R**), genereaza o linie similara dupa fi ecare subdirector:

```
//SUBDIRED// BEG1 END1 ...
```

-F, --classify, --indicator-style=classify

Adauga un caracter la fi ecare nume de fi sier indicand tipul fi sierului. Pentru fi sierele normale care sunt executabile, adauga un '*'. Indicatorii de tip de fi siere sunt '/' pentru directoare, '@' pentru legaturi simbolice, '|' pentru FIFO-uri, '=' pentru socket-uri si nimic

pentru fi siere normale.

-G, --no-group

Nu afi sa informatii despre grup intr-o listare cu format lung a directoarelor.

-H, --si

Fa acelasi lucru ca pentru **-h**, dar foloseste unitatile oficiale SI (cu puteri de 1000 in loc de 1024, astfel ca M sa reprezinte 1000000 in loc de 1048576). (Nou in fi leutils-4.0.)

-I, --ignore=*pattern*

Nu lista fi sierele a caror nume se potrivesc cu *pattern*-ul de shell (nu o expresie regulara), in afara de cazul in care sunt date in linia de comanda. Ca si pentru un shell, un '.' la inceputul numelui unui fi sier nu se potriveste cu un wildcard la inceputul *pattern*-ului. Pentru root-kit-uri simpliste: adaugati LS_OPTIONS="\$LS_OPTIONS -I mystuff" in /etc/profile sau alte fi siere similare, pentru a ascunde directoarele d-voastra.

-L, --dereference

Listeaza informatii despre fi siere corespunzatoare referintelor legaturilor simbolice in loc de informatii despre legaturile in sine.

-N, --literal

Nu pune numele fi sierelor intre ghilimele.

-Q, --quote-name, --quoting-style=*c*

Include numele fi sierelor in ghilimele duble si pune in ghilimele caracterele non-grafice ca si in C.

-R, --recursive

Listeaza recursiv continutul tuturor directoarelor.

-S, --sort=size

Sorteaza continutul directoarelor dupa dimensiunea fi sierelor in loc de ordinea alfabetica, incepand cu cel mai larg fi sier.

-T, --tabsize *coloane*

Considera ca fiecare caracter tab are *coloane* coloane. În mod implicit este 8 si poate fi specificat diferit folosind variabila de mediu TABSIZE cand POSIXLY_CORRECT nu este setata. **Is** foloseste caractere tab-uri cand este posibil in iesire, pentru eficienta. Daca *coloane* este zero, nu folosi deloc tab-uri.

-U, --sort=none

Nu sorta continutul directoarelor; listeaza-le in ordinea in care acestea sunt continute pe disc. (Diferenta dintre **-U** si **-f** este ca primul nu deactiveaza sau activeaza alte optiuni.) Aceasta optiune este folositoare mai ales cand sunt listate directoare foarte largi, deoarece listarea este considerabil mai rapida daca nu se realizeaza si o sortare.

-X, --sort=extension

Sorteaza continutul directorului alfabetic dupa extensia fi sierelor (caracterele dupa ultimul '.'); fi sierele fara extensie sunt sortate primele.

--block-size=*dim*

Afi seaza dimensiunile in blocuri de *dim* octeti. (Nou in fi leutils-4.0.)

--color[=*cand*]

Specifici ca daca sa fie folosite culori pentru tipurile de fi siere. Culorile sunt specifici cate folosind variabila de mediu LS_COLORS. Pentru informatii despre cum sa setati aceasta variabila, vedeti **dircolors(1)**. *cand* poate fi omis, sau poate fi unul din:

none Nu folosi nici o culoare. Aceasta este comportamentul implicit.

auto Foloseste culori numai daca iesirea standard este un terminal.

always

Foloseste intotdeauna culori. Specifici cand **--color** si nici un *cand* este echivalent cu **--color=always**.

--full-time

Listeaza timpul in intregime, in loc de heuristicile de abreviere standard. Formatul este acelasi ca si cel implicit pentru **date(1)**; nu este posibil sa-l schimbati, dar puteti extrage sirul ce specificati ca data cu **cut(1)** si apoi pasa rezultatul cu 'date -d'.

Acesta este cel mai folosit pentru ca iesirea pentru timp include secunde. (Sistemul de fisiere Unix pastreaza amprenta de timp a fisierelelor numai pana la cea mai apropiata secunda, astfel ca aceasta optiune arata toata informatia care exista.) De exemplu, aceasta poate ajuta cand aveti un Makefile care nu regenereaza fisierele corespunzator.

--quoting-style=cuvant

Foloseste stilul *cuvant* pentru a pune in ghilimele numele fisierelelor. *cuvant* trebuie sa fie una dintre urmatoarele:

literal Afi seaza numele asa cum sunt. Aceasta este comportarea implicita a lui **ls**.

shell Pune ghilimele pentru shell daca acestea contin meta-caractere shell sau ar cauza iesire ambigua.

shell-always

Pune ghilimele pentru shell, chiar daca acestea n-ar avea nevoie de ghilimele in mod normal.

c Pune ghilimele ca pentru un string in limbajul C; acesta are acelasi efect ca si optiunea **-Q**.

escape

Pune ghilimele ca si pentru optiunea **c** cu exceptia ca sunt omise caracterele ghilimele duble de incadrare; acesta are acelasi efect ca si optiunea **-b**.

O valoare implicita pentru aceasta optiune poate fi specificata de variabila de mediu **QUOTING_STYLE**. Vedeti **MEDIU (ENVIRONMENT)** mai jos.

--show-control-chars

Afi seaza caracterele non-grafi ce asa cum sunt acestea in numele fisierelelor. Aceasta este comportarea implicita in afara de cazul in care iesirea este un terminal si programul este **ls**.

OPTIUNI STANDARD GNU**--help**

Afi seaza un mesaj despre modul de folosire la iesirea standard si termina cu succes.

--version

Afi seaza informatii despre versiune la iesirea standard, apoi termina cu succes.

-- Termina lista de optiuni.

MEDIU (ENVIRONMENT)

Variabila **POSIXLY_CORRECT** determina alegerea unitatilor. Daca aceasta nu este setata, atunci variabila **TABSIZE** determina numarul de caractere pentru fisierele caracter tab. Variabila **COLUMNS** (cand aceasta contine reprezentarea unui intreg zecimal) determina latimea coloanei de iesire (pentru folosire cu optiunea **-C**). Numele de fisiere nu trebuie trunctate pentru a incapa intr-o iesire pe multiple coloane.

Variabilele **LANG**, **LC_ALL**, **LC_COLLATE**, **LC_CTYPE**, **LC_MESSAGES** si **LC_TIME** au intelesul uzual. Variabila **TZ** furnizeaza zona de timp folosita pentru sirurile de timp scrise de **ls**. Variabila **LS_COLORS** este folosita pentru a specificati culorile folosite. Variabila **LS_OPTIONS** furnizeaza optiunile implicite.

Variabila QUOTING_STYLE este folosita pentru a specifi ca valoarea implicita pentru optiunea **--quoting-style** . Aceasta are in mod implicit valoarea **literal**, desi autorii au avertizat ca aceasta s-ar putea schimba ca **shell** intr-una dintre versiunile viitoare ale lui **ls**.

BUG-URI

Pe sistemele BSD, optiunea **-s** raporteaza dimensiuni care sunt jumătate din valorile corecte pentru fi sierele care sunt montate prin NFS de pe sisteme HP-UX. Pe sistemele HP-UX, **ls** raporteaza valori duble fata de valorile corecte pentru fi sierele care sunt montate prin NFS de pe sistemele BSD. Aceasta se datoreaza unei erori in HP-UX; aceasta afecteaza si programul **ls** de pe HP-UX.

CONFORM CU

POSIX 1003.2

VEDETI SI

dircolors(1)

NOTE

Aceasta pagina descrie **ls** asa cum este gasit in pachetul fi leutils-4.0; alte versiuni pot fi usor diferite. Trimiteti corectii si adaugiri la aeb@cw.nl. Raportati bug-uri in program la fi leutils-bugs@gnu.ai.mit.edu.

Pagina a fost tradusa pentru RoLix.org de man_la_rolix_punct_org.